

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Кафедра менеджменту, податкової та бюджетної політики

**Методичні вказівки
до індивідуальної та самостійної роботи
з дисципліни “Податки і фіскальна політика”**

для студентів спеціальності 8.03050830 –

Оподаткування

Луцьк – 2011

УДК 336.24. М 66
ББК 67.9 (4УКР) 301.21

Методичні вказівки до індивідуальної та самостійної роботи з дисципліни “Податки і фіскальна політика” (для студентів спеціальності 8.03050830 – Оподаткування) / Укл.: Івашко О. А. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2011.

Укладач: Івашко О. А., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, податкової та бюджетної політики

Рецензент: Левицький В.В. кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту

Відповідальний за випуск: Карлін М. І. доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту, податкової та бюджетної політики

Затверджено методичною радою
ВНУ імені Лесі Українки
протокол №___ від _____ 2011 р.

Рекомендовано до друку методичною комісією
економічного факультету ВНУ імені Лесі Українки
протокол № 2 від 6 жовтня 2011 р.

Затверджена на засіданні кафедри
менеджменту, податкової та бюджетної політики
протокол № 2 від 19 вересня 2011 р.

©Івашко О. А., 2011

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми дисципліни.....	5
3. Завдання для самостійної роботи.....	8
4. Завдання для індивідуальної роботи.....	17
5. Оцінювання знань студентів.....	18
6. Список рекомендованої літератури.....	19

ВСТУП

„Податки і фіскальна політика” є нормативною дисципліною навчального плану підготовки магістра напряму 8. 03050830 „Оподаткування”.

Мета курсу полягає в сприянні підготовці кваліфікованих фахівців, що володіють системою знань з теорії та практики оподаткування і фіскальної політики.

Курс сформований на основі науковообґрунтованих знань та припущень і орієнтований на сучасне економічне мислення. Отримані знання сприятимуть кращому розумінню мотивів поведінки суб’єктів держави на різних стадіях економічного розвитку, аналізу правильності прийняття рішень стосовно формування та розподілу фінансових ресурсів держави. Курс передбачає отримання знань стосовно теорії та практики оподаткування та податкового регулювання, формування та використання доходів бюджетів, організації проведення державних закупівель та тендерів, фінансового та податкового менеджменту.

У процесі вивчення курсу “Податки і фіскальна політика” передбачається вирішити наступні завдання:

- вивчити теоретико-організаційні основи фіскальної політики держави;
- ознайомитися з науковими дискусіями стосовно змісту та напрямів проведення фіскальної політики;
- сформувати систему знань про процес акумулювання та витрачання фінансових ресурсів держави;
- дослідити ефективність використання категорій фіскальної політики.

Курс “Податки і фіскальна політика” тісно пов’язаний з іншими економічними дисциплінами: “Політична економія”, “Макроекономіка”, “Фінанси”, “Гроші та кредит”, “Податкова система”, “Фінансовий менеджмент”, “Податковий менеджмент”. Знання та навички, набуті студентами в процесі вивчення цих дисциплін, є базою для вивчення питань, що стосуються проведення фіскальної політики державою.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ОХОПЛЮЮТЬ ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Сутність та парадигма фіскальної політики держави

Тема 1. Наукова парадигма фіскальної політики (2 год.).

Загальний зміст категорії “фіскальна політика”. Відмінності фіскальної політики від інших категорій. Соціально-економічний зміст фіскальної політики. Інструменти фіскальної політики. Види фіскальної політики.

Наукові теорії фіскальної політики. Класична доктрина. Наукові погляди А. Сміта, Д. Рікардо та інших представників класицизму. Маржиналістська (неокласична) фіскальна думка. Представники маржиналізму та їх наукові узагальнення.

Кейнсіанська теорія фіскального адміністрування. Схильність до споживань та заощаджень. Концепція ефективного попиту та “вбудовані механізми гнучкості”.

Монетаристська економічна школа. Фрідман та його економічні погляди. Неоконсерватизм, його розвиток; сучасні погляди у фіскальній науці. Особливості кругообороту фінансових ресурсів в державі, погляди науковців на цей кругооборот.

Особливості проведення фіскальної політики в Україні. Характеристика дохідної та видаткової частин української фіскальної політики.

Тема 2. Фіскальна політика як інститут держави (2 год.).

Психологічні аспекти при проведенні фіскальної політики. Типи психологічної поведінки платників. Види поведінки платників у країнах з низьким та високим рівнем споживання.

Проблеми та можливості легалізації доходів громадян. Форми психологічної реакції на фіскальні дії громадян. Роль фіскальної соціології у взаємовідносинах громадян з державою. Основні погляди та узагальнення науковців на ці взаємовідносини. Теорія вибору при прийнятті фіскальних рішень.

Відмінності регіональної та загальнодержавної фіскальних політик. Основні ознаки регіональної фіскальної політики. Ресурсна диференціація регіонів як фактор напрямку фіскальних дій. Інтеграційні процеси регіонів.

Особливості прийняття фіскальних рішень у вільних економічних зонах. Вплив спеціальних економічних зон на регіональну фіскальну політику.

Ефективність фіскальної політики. Рівні ефективності. Основні показники оцінки ефективності фіскальної політики. Вирішення конкретних загальнодержавних цілей у контексті фіскальної ефективності.

Тема 3. Напрямки і форми фіскальної політики (2 год.).

Форми фіскальної політики. Дискреційна фіскальна політика, зарубіжні та вітчизняні трактування. Види дискреційної фіскальної політики. Прагматика стимулюючої та стримувальної політик. Використання інструментів різних видів

дискреційної фіскальної політики. Політика уряду на різних стадіях економічного циклу. Поняття “цільової функції” при здійсненні дискреційної фіскальної політики

Недискреційна (автоматична) політика. Вмонтовані стабілізатори, їх види. Податки у ролі вмонтованих стабілізаторів. Роль ступеня прогресивності в оподаткуванні у фіскальному регулюванні. Види трансфертів, державних витрат - вмонтованих стабілізаторів. Умови виникнення надлишку та дефіциту фінансових ресурсів в країні.

Дієвість вмонтованих стабілізаторів на різних фазах економічних циклів.

Тема 4. Державні витрати та трансфертні платежі (2 год.).

Поняття суспільних благ. Особливі ознаки суспільних благ. Проблема “безбілетного пасажира”.

Соціально-економічний зміст державних витрат. Порівняльна характеристика витрат держави та бюджетних витрат. Структура витрат бюджетів України.

Класифікаційні ознаки державних витрат та їх характеристика. Поточні видатки і видатки розвитку. Функціональна класифікація.

Функціонування інструменту “державних витрат” на різних стадіях економічного розвитку. Зміна попиту та пропозиції, ринкової кон’юнктури за допомогою державних витрат.

Державні закупівлі у складі державних витрат. Механізм їх функціонування. Державні замовлення та державні контракти. Поняття державних контрактів та державних замовлень. Тендери, їх сутність та порядок проведення. їх роль у виконанні фіскальних завдань держави та ринковому регулюванні. Ефективність державних закупівель.

Економічний зміст трансфертних платежів. Види трансфертів. Порівняльна характеристика функціонування трансфертних платежів в системі-інструментів фіскальної політики. Дотація та основні умови її надання. Субвенція, основні умови її надання.

Трансфертні платежі в бюджетній системі України. Трансфертне регулювання бюджетів.

Змістовий модуль 2. Удосконалення фіскальної політики держави

Тема 5. Оподаткування як основа фіскальної політики (3 год.).

Поняття фіскального вибору. Види системних підходів стосовно обґрунтування фіскального вибору. “Податок як примус”, “податок як громадянський обов’язок”. Теорія Едварда Кларка. Представники системних підходів. Фіскальний вибір в сучасній ринковій економіці.

Система критеріїв фіскальної політики. Зміст критеріїв. Критерій фіскальної достатності, економічної ефективності, соціальної справедливості. Оптимізація державних рішень за допомогою системи критеріїв. Стабільність та гнучкість фіскальної політики.

Наукові принципи побудови податкової системи. Принцип платоспроможності. Прогресивна та пропорційна шкала оподаткування. Ціни по Ліндалю. Адміністративна зручність. Горизонтальна та вертикальна рівність в

оподаткуванні. Діаграма Лоренца та коефіцієнт Джінні. Визначення визначальної бази. Планування видатків та доходів бюджетів. Етапи здійснення

Політика оптимального оподаткування. Ухилення від оподаткування та проблема тіньової економіки. Проблеми та можливості оптимізації податкових надходжень та суспільних благ.

Прагматика взаємозалежності оподаткування та фіскальної політики. Диспропорції взаємозалежності. Тенденції економічного зростання: запланований та реальний стан. Взаємозалежність між доходами громадян та загальнодержавним економічним зростанням. Проблеми адміністрування податків та зборів в Україні. Диспропорції у формуванні загального та спеціального фондів бюджетів. Номінальна та реальна дефіцитність бюджетів України. Прагматика функціонального фінансування бюджетних призначень: проблеми та можливості оптимізації.

Тема 6. Податки і податкове регулювання економіки (3 год.).

Зміст категорії податків і їх соціально-економічна роль. Характеристика видів податкових платежів. Функції податків. Основні елементи податку. Класифікаційні ознаки податків і їх обґрунтування. Вплив податків на ринкову кон'юнктуру, попит та пропозицію.

Податкова система України. Ланки податкової системи. Платники податків, види, соціальний стан. Права та обов'язки платників податків. Органи державного управління - учасники фіскального процесу.

Контролюючі органи, їх види. Сфера дії контролюючих органів. Система оподаткування України. Принципи побудови системи оподаткування. Загальнодержавні та місцеві податки і податкові платежі. Правове забезпечення роботи по їх адмініструванню.

Характеристика податків та зборів України. Прямі податки. Непрямі податки.

Прагматика вітчизняного податкового регулювання.

Оптимальні моделі трансформації податкового регулювання та збалансування фіскальної та розподільчо-регулюючої функцій податків.

Тема 7. Проблемні аспекти функціонування фіскальної політики (2 год.).

Лаги функціонування фіскальної політики. Лаг розпізнавання, адміністративний лаг та лаг функціонування.

Політичні проблеми при проведенні фіскальної політики. Політичні позиції стосовно інструменту податків. Політичні тенденції у сфері формування та фінансування державних витрат та трансфертних платежів. Вплив політичного фактору на різних стадіях економічного розвитку. Ефект витіснення при використанні інструментів фіскальної політики.

Зв'язок фіскальної політики з дефіцитом бюджетів та державним боргом. Структурний, фактичний та циклічний дефіцити бюджетів. Наслідки існування державного боргу.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Наукова парадигма фіскальної політики (3 год.).

1. Сучасні тенденції фіскальної науки.
2. Основи та особливості фіскальної політики в Україні.

Тема 2. Фіскальна політика як інститут держави (3 год.).

1. Регіональна фіскальна політика та фактори що на неї впливають.
2. Ефективність фіскальної політики.

Тема 3. Напрямки і форми фіскальної політики (3 год.).

1. Дискреційна фіскальна політика: сучасний стан та особливості проведення.
2. Вмонтовані стабілізатори економіки та їх дієвість в сучасних умовах господарювання.

Тема 4. Державні витрати та трансфертні платежі (2 год.).

1. Роль державних витрат у регулюванні економіки.
2. Державні закупівлі та їх економічна ефективність.

Тема 5. Оподаткування як основа фіскальної політики (2 год.).

1. Податковий кодекс та його необхідність
2. Оподаткування і фіскальна політика: прагматика взаємозалежності.

Тема 6. Податки і податкове регулювання економіки (2 год.).

1. Платники податків, їх роль у формуванні фінансової бази держави.
2. Органи державного управління – учасники фіскального процесу.

Тема 7. Проблемні аспекти функціонування фіскальної політики (3 год.).

1. Важелі фіскальної політики та їх вплив на ефективність її проведення.
2. Взаємозв'язок фіскальної та монетарної політики держави.

ПРИКЛАДИ ТИПОВИХ ЗАДАЧ

Задача 1

Обсяг реалізації продукції з врахуванням сум ПДВ у вересні 2010 року склав 18000 грн. За цей же період вартість придбаної для виробництва реалізованої продукції матеріалів та сировини склала 9000 грн. в т.ч. 20% ПДВ.

17.10.10 здійснена сплата ПДВ до бюджету на суму 710 грн.

13.11.10 в результаті проведення перевірки виявлено заниження податкового зобов'язання по ПДВ. Визначити розмір пені, що нараховується в даній ситуації, якщо облікова ставка НБУ на той період складала 11,25%. Податковий період місяць.

Задача 2

Надходження від продажу товарної продукції в звітному податковому періоді склала 19000 грн. в т.ч. ПДВ.

У звітному податковому періоді відбулися такі події:

Затрати на придбання сировини, матеріалів, енергоносіїв 2000 грн.

Витрати на оплату праці 1000 грн.

Нарахування на фонд оплати праці 280,2 грн.

Сума витрат, понесених платником в зв'язку з простроченням строків поставки продукції 700 грн.

Амортизаційні відрахування за звітний податковий період 400 грн.

Сума сплаченого податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств склала 1236,94 грн.

Через 3 дні платник виявив помилку у визначенні податкового зобов'язання і сплатив недоплату та додаткові донарахування. Визначити суму недоплати та додаткові донарахування, які сплатив платник.

Задача 3

Обсяг реалізації продукції у липні 2011 року склав 23000 грн. без ПДВ. Вартість затрат пов'язаних з придбанням матеріалів у липні 2011 року склала 17000 грн., в т.ч. 20% ПДВ. Платник подав податкову звітність по ПДВ 17 серпня 2011 року. Сплата податкового зобов'язання по ПДВ відбулась 18 серпня 2011 року 650 грн. та 8 жовтня 2011 року решта суми. Податковий період - місяць. Визначити суму податкового боргу яку повинен був сплатити платник.

Задача 4

Кількість працюючих на підприємстві 630 працівників. 3 них четверть працюють не за основним місцем роботи. Платник нарахував та сплатив податкове зобов'язання по комунальному податку за 3 кв. 2010 року, у сумі 320 грн. 18 жовтня 2010 року. 24.11.10 у результаті проведення документальної перевірки виявлено заниження податкового зобов'язання. Визначити розмір недоплати, штрафних санкцій та пені, яку повинен сплатити платник у результаті такого заниження. Податковий період - квартал. Облікова ставка НБУ - 22%.

Задача 5

Платник податку визначив податкове зобов'язання по ПДВ за квітень 2011 року у розмірі 13000 грн. і подав звітність 17 травня 2011р., а сплатив 5 листопада 2011 р. Податковий період - місяць. Облікова ставка НБУ - 21%. Визначити суму податкового боргу.

Задача 6

Контролюючий орган самостійно визначив суму податкового зобов'язання по ПДВ платнику у розмірі 3000 грн. 21 листопада 2010 р. через те, що не отримав звітності по ПДВ про діяльність протягом квітня 2010 року. Податковий період місяць. Визначити суму штрафних санкцій, що застосовуються в зв'язку з виявленим порушенням.

Задача 7

Платник податку визначив суму податкового зобов'язання по ПДВ за червень в розмірі 4000 грн., сплативши і подавши декларацію - 19 липня 2010 року. В ході здійснення камеральної перевірки 26 серпня 2010 року податковий інспектор виявив арифметичну помилку, що привела до заниження податкового зобов'язання на суму 734 грн. Податковий період - місяць. Визначити суму пені, що нараховується в такій ситуації. Облікова ставка НБУ - 15%.

Задача 8

Підприємство у звітному податковому періоді відвантажило 40 т. масла по ціні 8,5 грн. за 1кг., не отримавши грошової компенсації у цьому періоді. Крім того підприємство отримало 4000 грн. сум штрафів за невиконання контрагентом умов попереднього договору. Отримано також 3000 грн. у вигляді міжнародної технічної допомоги. Залишки матеріальних запасів на поч. та кін. звітного періоду 32000 та 37000 грн. Витрати на організацію виробництва масла склали:

сировина і матеріали - 15000 грн. в т.ч. 20% ПДВ;

фонд заробітної плати - 6000 грн.

відрахування в державні цільові фонди - ? Ставка нарахувань до ФССвНВВ-1,02%.

Балансова вартість основних засобів по групах: I-150 000, II - 120 000, III - 50 000, IV - 80 000.

Визначити суму податку на прибуток.

Задача 9

Приватне підприємство виготовило та відвантажило у звітному періоді продукцію на суму 190000 грн. її оплата передбачається в наступному. За рішенням органів влади цьому ж підприємству безоплатно надано основні фонди на суму 110000 грн. (в т.ч. I група 30000 грн.)

Витрати на здійснення основної діяльності склали 27000 грн. (в т.ч. ПДВ 20%). Залишки закуплених товарів на початок звітного періоду 80000 грн., а на кінець 82000 грн.

Балансова вартість основних засобів на початок звітного періоду: I група - 150000 грн.; II група - 67000 грн.; III - 30000 грн.

Балансова вартість фондів III групи на початок періоду, що передував звітному 45000 грн. у тому ж періоді вибуло фондів III групи на суму 4000 грн. та прибуло на суму 5100 грн.

Визначити належну до сплати суму податкового зобов'язання по податку на прибуток.

Задача 10

ПП у звітному податковому періоді здійснило такі операції:

реалізувало підакцизну продукцію на загальну суму 65000 грн. (в т.ч. 20% ПДВ, та в т.ч. АЗ - 7100 грн.).

отримано вексель на суму 35000 грн.

виплачено дивіденди власникам акцій на суму 1500 грн.

сума витрат на придбання сировини у звітному податковому періоді 20000 грн. в т.ч. ПДВ - 3000 грн. 40% сплачених сум ПДВ за придбану сировину не підтверджені документально.

Балансова вартість по групах основних засобів: I - 95000, II - 93000, III - 65000, IV - 78000 грн. Визначити суму податку на прибуток, що повинна бути сплачена в бюджет.

Задача 11

Обчислити загальну суму податків та податкових платежів, що сплачуються при імпорті підакцизних товарів:

- а) митна вартість товару становить 600000 грн. (100000 л. по 6 грн.);
- б) нараховано митний збір за митне оформлення товарів та інших предметів;
- в) ставка мита становить 12 грн. за 1л.; акцизного податку - 20 грн. за 1 л.; податку на додану вартість - 20%.

Ставка МЗ за митне оформлення товарів та інших предметів - 0,2% МВ товарів але не більше еквівалента 1000\$. ОК -5,4 грн. за 1\$.

Задача 12

Визначити податкове зобов'язання по податку з власників транспортних засобів за таких умов:

- автобус для перевезення 24 пасажирів, об'єм циліндрів двигуна становить 4600 см³;
- трактор колісний 6500 см³;
- 2 легкових автомобілі загальним об'ємом 5200 см³, в т.ч. один з них - 1500 см³;
- 3 вантажні автомобілі з об'ємом двигуна для кожного з них 8400 см³;

Задача 13

Нарахувати суму податку з доходів фізичних осіб, а також нарахувань та утримань до фондів за місцем основної роботи за місяць:

- працівнику А, який брав участь в бойових діях в Афганістані (оклад -1470 грн.);
  - працівнику Б, який є інвалідом війни 1 групи (оклад 800 грн.)
  - працівнику В, яка утримує 3-ох дітей (в т.ч. I -17, 2 - 15р.), (оклад -1300 грн.)
- Ставка нарахувань до ФССвНВВ - 1.02%

Задача 14

У громадянки Петренко Т. розмір нарахованої заробітної плати за звітний місяць склав 1490 грн. На її утриманні знаходиться дитина - інвалід з дитинства. Визначити розмір податку з доходів фізичних осіб, а також утримань з її заробітної плати.

Задача 15

Розмір нарахованої заробітної плати громадянина за місцем основної роботи щомісячно склала 1515 грн. Крім того по сумісництву йому щомісячно протягом року нараховувалось 870 грн. Визначити загальний розмір податку з доходів фізичних осіб та провести його перерахунок, вказавши терміни проведення.

Задача 16

Визначити розмір податку з доходів фізичних осіб, нарахувань та утримань до фондів громадянки Л за звітний місяць, якщо розмір нарахованої заробітної плати 3000 грн. Ставка нарахувань до ФССвНВВ - 1.02%

Задача 17

Загальна митна вартість становить 10 тис. грн. Строк перебування товарів під митним контролем - 53 днів. Нарахувати митний збір за перебування товарів під митним контролем. (За перші 15 днів митний збір не справляється, за кожен наступний день 0,25% МВ товарів.

Задача 18

Приватний підприємець, що перебуває на спрощеній системі оподаткування займається гуртовою торгівлею миючими засобами. З нового року частину складських приміщень, які знаходяться а його власності, буде здаватись в оренду. Яку суму єдиного податку буде сплачувати платник єдиного податку? Примітка: Ставка єдиного податку для оренди - 100 грн., для торгівлі - 200 грн.

Задача 19

Підприємство за відвантажену продукцію одержало за індосаментом вексель номінальною вартістю 12 тис. грн., який згідно з додатковою угодою передано в погашення вартості раніше придбаного за договором купівлі-продажу товару на суму 18 тис. грн. Визначити податкове зобов'язання по податку на прибуток підприємств за даних умов.

Задача 20

Аптечний склад продає оптом пільговані лікарські засоби і товари, що підлягають оподаткуванню.

У звітному періоді придбано медикаменти на суму 3000 грн. без ПДВ, а також інші товари на суму 9600 (в т.ч. ПДВ – 1600 грн.).

У цьому ж періоді нараховано та оплачено комунальні послуги вартістю 1080 (в т.ч. ПДВ – 180 грн.), перераховано кошти за оренду приміщення у сумі 4800 грн. (в т.ч. ПДВ – 800 грн.).

Також реалізовано медикаменти на суму 2000 грн. без ПДВ та інші товари на суму 7200 грн. (в т.ч. ПДВ – 1200 грн.). Визначити суму ПДВ до сплати за звітний період.

Задача 21

Приватний підприємець уклав договір підяду з фізичною особою. Який порядок оподаткування виплачених коштів за договором (800 грн.)?

Задача 22

Працівник фірми має трьох дітей віком до 16 років. У травні нараховано сукупний оподатковуваний дохід на суму 2000 грн. Визначити податок з доходів фізичних осіб та утримання із заробітної плати до державних цільових фондів.

Задача 23

Приватне підприємство проводить оптову торгівлю тканинами, постійно надсилає свої зразки потенційним клієнтам. Вартість зразків тканини, які були надіслані клієнтам склала 600 грн. Величина оподаткованого прибутку за попередній рік - 20000 грн. Крім того, було проведено презентацію нових видів товару (витрати на її проведення склали 1000 грн.) Також підприємство безоплатно передало школі для виробничого навчання тканини на суму 1500 грн. Визначити валові витрати підприємства за даними операціями.

Задача 24

На підприємстві за штатним розкладом 14 посад. 2 працівники написали заяви про переведення їх на неповний робочий день (0,5 ставки). На їхні 0,5 ставки, що звільнилися, підприємство планує взяти ще двох осіб (за сумісництвом). Усього на підприємстві буде рахуватись 16 осіб, з них 4 - на 0,5 ставки. Розрахуйте суму податкового зобов'язання по комунальному податку?

Задача 25

Розрахувати суму податку на прибуток ТОВ "Прибій" за I квартал поточного року:

- виручка від реалізації послуг, у т.ч. ПДВ 12000 грн.;
- собівартість реалізації послуг, всього 41250 грн.
у т.ч. заробітна плата -30000 грн.,
- відрахування на соціальне страхування - 11250 грн.
- адміністративні витрати, всього 11360 грн.
у т.ч. заробітна плата - 6000 грн.;
- відрахування на соціальне страхування - 2250 грн.;
- витрати на бензин на легковий автомобіль - 2750 грн.;
- оренда офісу, у т.ч. ПДВ - 360 грн.
- витрати на збут (реклама у газеті) - 9000 грн., у т.ч. ПДВ - 20%.

Задача 26

У підприємства у січні 2010 року виникли податкові зобов'язання з імпорту послуг (був підписаний договір, що підтверджує факт надання послуг нерезидентом). ПДВ сплачений підприємством достроково - в січні (15000 грн.). Що саме і коли виникає у такого платника податку стосовно ПДВ.

Задача 27

Підприємство має три автомобілі ВАЗ 2107 (робочий об'єм двигуна 1500 см³) і два автомобілі ГАЗ - 52 (робочий об'єм двигуна - 2500 см³). Розрахувати транспортний податок, вкажіть терміни подання розрахунку і порядок сплати.

Задача 28

12.05.10 ПП "Інтер" перерахувало авансовий платіж за сировину ПП "Гриф" (платнику єдиного податку за ставкою 6%) на суму 45 000 грн. (в т.ч. 20% ПДВ), та отримало від ПП "Краф" (платника єдиного податку за ставкою 10%) матеріали на суму 40 000 грн. без ПДВ.

03.06.10 ПП "Інтер" відвантажило партію настільних ламп на суму 50 000 грн. без ПДВ, в т.ч. 40 000 грн. підприємству "Гриф". Оплата цієї партії була проведена: 28.05.10 - підприємством "Гриф" (повна сума договору); 2.06.09 - іншим постачальником решту суми.

23.05.10 на РР ПП "Інтер" надійшли авансові платежі за майбутнє відвантаження електричних ламп - 60 000 грн.

Визначити за травень: податкове зобов'язання по ПДВ для кожного учасника, терміни подання звітності та сплати, якщо податковий період - місяць.

Задача 29

ПП "ТПС" здійснило такі операції:

15.04.10 по договору будівництва житла отримало 4000 грн. без ПДВ від фізичних осіб;

30.04.10 безоплатно передано партію дверей ВУЗу на суму 60000 грн. без ПДВ, та ПП "Сток" на суму 15000 грн. без ПДВ;

1.05.10 продано світлотехнічне обладнання державному ВУЗу на суму 20000 грн. без ПДВ (оплата відбулась 30.04.09.);

8.04.10 отримано напівфабрикати для виробництва готової продукції на суму 21000 грн. (в т.ч. 3500 грн. ПДВ);

11.04.10 отримано податкову накладну на матеріали вартістю 15000 грн. (в т.ч. 20% ПДВ), оплата за які відбулась 27.03.09;

15.04.10 отримано податкову накладну по сировині вартістю 18300 грн., (в т.ч. 20% ПДВ), оплата відбулась 1.04.09

16.04.10 на РР поступило 115000 грн. авансових платежів за продаж офісного обладнання.

Визначити суму податкових зобов'язань ПП "ТПС", терміни сплати за квітень 2010 року. Податковий період - місяць.

Задача 30

Визначити правильність заповнення розділів податкової декларації по ПП "Іон" за таких умов:

вартість відвантаженої партії холодильників 153000 грн. без ПДВ;

сума отриманих коштів на розрахунковий рахунок за продаж телевізорів 54000 грн.:

вартість запчастин згідно отриманої податкової накладної 8000 грн. (в т. ч. ПДВ - 1200 грн.);

вартість напівфабрикатів для холодильників згідно отриманої податкової накладної 18000 грн. (в т.ч. 20% ПДВ);

ПП "Консалтинг" для ПП "Іон" надало послуги з приводу проектування економного морозильного обладнання на суму 82000 грн. без ПДВ.

У підсумках розділів декларації по ПДВ ПП "Іон" зазначені такі суми: I - 38 000 грн.; II - 24 000 грн.; III - 14 000 грн.

Задача 31

Визначити розмір експортного відшкодування, податкового зобов'язання і термінів його сплати по реалізації в Україні для ПП "Глобус" при наявності таких подій, здійснених у травні 2010 року:

закуплено напівфабрикати для складання швейних машинок 10000 грн. (в т.ч. ПДВ 1600 грн.)

на РР надійшли платежі за утримання дітей в дитячому садочку 400 грн. без ПДВ (в т.ч. 180 в межах законодавчо встановлених норм);

вартість відвантаженої партії взуття покупцю у Чехію 90000 грн.; отримано партію шкіри для виготовлення взуття 39000 грн. (в т.ч. 6500 грн. ПДВ.)

вартість затрат на придбання клею необхідного для виготовлення взуття склала 6000 грн. (в т.ч. 20% ПДВ)

відвантажено партію швейних машинок на суму 70000 грн. без ПДВ.

Податковий період місяць.

Задача 32

ПП "Креміль" відвантажило ПП "Селект" партію солодкої води на суму 57000 грн. без ПДВ (в т.ч. вартість зворотної тари 15 000 грн.). Крім цього ПП "Креміль" придбало партію кришечок для пляшок на суму 990 грн. (в т.ч. 20% ПДВ). Інші операції ПП "Селект" склали:

витрати на оплату праці 10 000 грн. без ПДВ;

витрати на придбання канцелярських товарів 900 грн. (в т.ч. 20% ПДВ);

інші матеріальні затрати 3 000 грн. (в т.ч. ПДВ 200 грн.)

ціна відвантаженої партії солодкої води 85 000 грн. без ПДВ та тари.

Визначити розмір ПДВ до сплати даних платників податків, та терміни їх узгодження та сплати, якщо: податковий період - місяць, всі операції здійснені у березні 2010 року, зворотна тара не була повернута підприємству "Креміль".

Задача 33

ПП "БУМ" (платник єдиного податку за ставкою 6%) зазначило такі дані у підсумках розділів декларації по ПДВ: I - 5 000 грн.; II - 1000 грн. III - 4000грн. При цьому за звітний місяць ним здійснено такі операції:

придбано у платника єдиного податку за ставкою 10% матеріали на суму 10 000 грн., без ПДВ; та у платника єдиного податку за ставкою 6% матеріали на суму 9300 грн. без ПДВ (отримав податкову накладну на повну вартість матеріалів);

відвантажено платнику єдиного податку за ставкою 6% партію обігрівального обладнання на суму 53400 грн. без ПДВ.

відвантажено приватному підприємцю (Ф.О. - неплатнику ПДВ) партію обігрівального обладнання на суму 21200 грн. без ПДВ.

Визначити правильність заповнення ПП "СЕМ" розділів податкової декларації, терміни узгодження та сплати податкового зобов'язання, якщо: всі операції здійснювались у квітні; податковий період - квартал.

Задача 34

Підприємство "Світ" продало ПП "Зевс" партію м'ясної продукції на суму 95000 грн. (в т.ч. 20% ПДВ).

Інші операції підприємства "Світ":

придбана сировина необхідна для виробництва у підприємства (платника єдиного податку за ставкою 10%) на суму 15000 грн. без ПДВ;

придбана сировина необхідна для виробництва у підприємства (платника єдиного податку за ставкою 6%) на суму 13500 грн. без ПДВ;

нарахована заробітна плата власним працівникам - 25000 грн.;

розраховані відповідні нарахування на заробітну плату - ?;

придбано канцелярські товари на суму 1500 грн. (в т.ч. 20% ПДВ).

сума амортизаційних відрахувань - 1350 грн.

Інші операції ПП "Зевс":

на розрахунковий рахунок поступили кошти за продане печиво та макаронні вироби 15000 грн. 42000 грн. відповідно;

продана м'ясна продукція на суму 88000 грн. без ПДВ.

оплачено вартість послуг з реклами у газеті - 800 грн., (у т.ч. ПДВ - 20%);

інші витрати пов'язані з продажем продукції 15000 грн.

сума амортизаційних відрахувань - 3240 грн.

Визначити податкове зобов'язання по податку на прибуток, ПДВ для обох платників ("Світ", "Зевс"), якщо всі операції відбувались протягом січня. Платник подає повну декларацію по ПДВ. Ставка відрахувань до фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві - 1,3%

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги до виконання:

- 1) індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий та дослідницький характер;
- 2) тип індивідуального завдання – реферат;
- 3) Загальний обсяг індивідуального завдання не повинен бути меншим за 15-20 друкованих аркушів формату А4. В кінці викладу питання подаються висновки та перелік використаних джерел (із посиланням на ці джерела по тексту роботи).

Тематика рефератів

1. Наукова парадигма соціально-економічного змісту фіскальної політики.
2. Інструменти фіскальної політики та їх роль у досягненні загальнодержавних завдань.
3. Еволюція фіскальної політики: зарубіжний та вітчизняний аспект.
4. Особливості реалізації фіскальної політики у реаліях сьогодення.
5. Диференціація поглядів наукових шкіл стосовно методології та напрямків реалізації фіскальної політики держави.
6. Психологія поведінки у суспільстві в умовах існування фіску.
7. Еволюція поведінки індивіда при сплаті податків.
8. Регіональна фіскальна політика: необхідність та соціально-економічна роль.
9. Роль регіонів у виконанні загальнодержавних завдань фіскальної політики.
10. Дефляційна та реляційна політики: сутність, умови та напрямки застосування.
11. Можливості використання стимулюючої дискреційної політики в вітчизняних умовах.
12. Політика автоматичних стабілізаторів.
13. Еволюція державних витрат у світовому господарстві.
14. Роль державних витрат як інструменту фіскальної політики України.
15. Еволюція та аналіз трансфертного регулювання в Україні.
16. Платоспроможність в Україні як фактор соціально-економічного добробуту.
17. Тіньова економіка та її оцінка з позиції вітчизняних реалій.
18. Оподаткування в Україні: тенденції та проблеми розвитку.
19. Платники податків та їх роль у виконанні загальнодержавних функцій.
20. Моделі керівництва фіскальним процесом на прикладі фіскальних органів зарубіжних країн.
21. Основні контролюючі органи у зарубіжних країнах: функції, обов'язки, повноваження та завдання.
22. Проблеми використання інструментів фіскальної політики в Україні.
23. Особливості політичного впливу на фіскальні рішення в Україні.
24. Проблематика реалізації фіскальної політики у наукових поглядах та працях.
25. Основні позиції взаємодії державного боргу та фіскальної політики.
26. Дефіцит бюджету та наслідки його існування.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Підсумковий бал (за 100-бальної шкали) студент може набрати двома способами: з урахуванням балів набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі екзамену та без врахування цих балів, але із здачею екзамену. В першому випадку поточна семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне тестування з відповідних тем (27 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (13 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не враховуються) семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне тестування з відповідних тем (27 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (13 балів);
- оцінки за екзамен (максимум 60 балів, з них по 15 балів за кожне з трьох теоретичних питань та 15 балів за практичне завдання).

Розподіл балів між видами контролю при рейтинговій системі оцінювання за 100-бальною шкалою наведено в таблиці

Модуль 1 (поточне опитування)							Модуль 2 (ІНДЗ)	Модуль 3 (модульний контроль)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
14				11			15	ЗМ1-30 ЗМ2-30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	4			

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74	задовільно	D	непогано
60-66		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України. Затверджена Верховною Радою України 28.06.96 р. // Відомості Верховної Ради України - 1996 - №30
2. Бюджетний кодекс України, прийнятий 21 червня 2001 року №2542-111 // Урядовий кур'єр №131 від 25 липня 2001 року.
3. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про державну податкову службу в Україні" від 05.02.1998р. №83/98-ВР //Відомості Верховної Ради України, 1998, №29.
4. Закон України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" № 2181-111 від 21.12.2000 // Вісник податкової служби України.-2001 .-№9
5. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про систему оподаткування" від 18.02.1997р. №77/97-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1997, №16.
6. Закон України "Про підприємства в Україні" // Галицькі контракти – 1996. - №42.
7. Закон України "Про податок на додану вартість". - Відомості ВР.- 1997. – №21.
8. Закон України "Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин та механізмів" від 18 лютого 1997 року № 75/97-ВР // Галицькі контракти. 1999. № 36.
9. Закон України "Про збір на обов'язкове соціальне страхування" від 26 червня 1997 року № 402/97-ВР // Галицькі контракти. 1998. № 18.
10. Декрет Кабінету Міністрів України "Про акцизний збір". - Відомості ВР.- 1993.-№10.
11. Декрет Кабінету Міністрів України "Про місцеві податки і збори". - Відомості ВР .- 1993. - №30.
12. Декрет Кабінету Міністрів України "Про податок на промисел" від 20 травня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 19.
13. Указ Президента України "Про утворення Державної податкової адміністрації України та місцевих - державних податкових адміністрацій". - Урядовий кур'єр .- 1997.- 29 серпня
14. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті. - Львів: Каменяр, 2000. - 303 с
15. П. Базилевич В.Д. Баластрин Л.О. Макроекономіка: Опорний конспект лекцій. - К.: Четверта хвиля, 1997.
16. Бланкарт Шарль. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки -К.: Либідь, 2000. - 654 с
17. Гальперин В.М., Гребенников П.П., Леусский А.И., Тарасевич Л.С. Макроекономіка: Учебник / Общая редакция Л.С. Тарасовича. Изд 2-е, перераб и доп. СПб: Изд-во СПбГУЭФ, 1997.
18. Данілов О.Д., Фліссак Н.П. Податкова система та шляхи її реформування: Навч.пос. - К.: Парламентське видавництво, 2001.

19. Держава - податки - бізнес (із світового досвіду фіскального регулювання економіки). / Під ред. В.Л. Андрущенко, В.М.Федосова, В.М. Суторміної.- К: Либідь. 1992.
20. Кемпбелл Р. Макконелл, Стенлі Л.Брю. Макроекономіка: аналітична економія. Принципи, проблеми, політика. Пер. з англ. - Львів, Просвіта, 1997.
21. Кізима А.Я. Податковий менеджмент: навчально-методичний посібник. - Тернопіль: Астон, 2002р.- 166 с
22. Крисоватий А.І. Оподаткування і ринок: умови і можливості поєднання. - Тернопіль, 2000.
23. Крисоватий А.І. Податкові системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. - Тернопіль. Економічна думка. 2001 р. - 258с.
24. Соколовська А.М. Податкова система України: теорія та практика становлення. - К.: 2001.
25. Чорний М.П. Фіскальне адміністрування: навчальний посібник. - Тернопіль: ТАНГ, 2002. - 172с.